

Fjölbrautaskóli Suðurlands
Haustönn 2025

LAND2EL05

(Almenn landafræði, eðlisræn landafræði)

Kennarar:	Brynja Valgeirsdóttir (BV) brynjav@fsu.is Sölvi Snær Jökulsson (SSJ) solvis@fsu.is
-----------	--

Áfangalýsing:

Í áfanganum er lögð áhersla á að efla sjálfstæði og vönduð vinnubrögð nemenda við lausn margvíslegra landfræðilegra verkefna. Sérstök áhersla er lögð á kortagerð, framsetningu upplýsinga á kortum og túlkun korta. Nemendur vinna með innlenda og erlenda kortagrunna. Meginefni áfangans fjallar um myndun og mótun lands af völdum innri og ytri afla, um veður og veðurfar, höf og hafstrauma og loftslag, gróður og gróðurfar ásamt þeim beinu og óbeinu áhrifum sem maðurinn hefur á umhverfi og vistkerfi. Áfanginn er verkefnatengdur þar sem nemendur leysa margvísleg verkefni í tengslum við umfjöllunarefni áfangans.

Þekkingarviðmið - nemandi skal hafa aflað sér þekkingar og skilnings á:

- Helstu hugtökum í náttúrulegafræði.
- Helstu kortagrunnum á alnetinu, bæði íslenskum og alþjóðlegum.
- Helstu öflum sem vinna að myndun og mótun lands.
- Helstu áhrifavöldum á umhverfi í breiðum skilningi.

Leikniviðmið - nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- Nýta sér kort og kortagrunna til afla sér upplýsinga um margvísleg náttúrufarsleg fyrirbrigði.
- Leita sér upplýsinga um náttúrufar og náttúrufarsleg fyrirbrigði á alnetinu.
- Greina náttúrufarsleg fyrirbrigði sem hann sér í umhverfi sínu.

Hæfniviðmið - nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Draga ályktanir af þeim náttúrufarslegu fyrirbrigðum sem hann sér í umhverfi sínu.
- Tengja saman ólíka umhverfispætti til að geta mótað heildarmynd.
- Spá fyrir um þróun náttúrulegra fyrirbrigða til skamms tíma.
- Vinna í samvinnu við meðnemendur að gagnaleit og túlkun gagna.
- Geta rökrætt mögulegar túlkanir niðurstaðna.
- Geta fært rök fyrir niðurstöðum og ályktunum á þann hátt að áheyandi/lesandi með góðan almennan skilning á efni en án þess að hafa sérstaka innsýn í viðkomandi atriði geti á sett sig inn í efnið og dregið eigin ályktanir.

Námsefni:

Landafræði, maðurinn auðlindirnar umhverfið: Kaflar 1 – 2 og 4 – 6. Kaflar 5, 6 og 12. Sumir kaflar eru teknir að hluta til. Annað efni af netinu eftir ábendingu kennara. Vísanir til annars efnis verða settar á Innu.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vika	Dagsetning	Námsefni og viðfangsefni	Próf og verkefni
1 - 4	18. ágúst- 12. september	Kennsla hefst 19.ágúst ALMENN LANDAFRÆÐI- LOTA 1 • Almenn landafræði • Kort og kortagerð • Fjarkönnunn • Jörðin reikistjarnan okkar Kaflí 1 og 2 í kennslubók. bls 8-39	• Staðfræði 1 • Staðfræði 2 • Staðfræði 3 • Ýmsar spurningar • Kortalestur • Loftmyndir • Landupplýsingavefur Árborgar • <i>Landupplýsingavefur Árborgar 2</i> • Stutt svör • <u>Lotupróf 1</u>
5 - 8	15. september- 10. október	Valdagur mið. 8. okt ÖFL- LOTA 2 • Innri gerð jarðar og landrek • Eldvirkni og innri öfl • Veðrun og rof • Jöklar • Hringrás næringarefna og jarðvegur Kaflí 4 í kennslubókinni. bls. 69-81 og 97-117 Horfum á 2 heimildamyndir, eina stutta og eina aðeins lengri	• Innri bygging jarðar • Flekar • Valverkefni-innri gerð jarðar og landrek • Jarðskjálftar • Veðrun og rof • Ár og vötn • Jarðvegur - vefsíðuverkefni • Jarðvegur • Jarðskjálftinn og flóðbylgjan í Japan • Veðrun og rof í mínu umhverfi • <i>Jöklar verkefni</i> • <i>Eldstöðvar</i> • <u>Lotupróf 2</u>

9 - 12	13. október- 7. nóvember	Miðannarmat, 17 okt Haustfrí 23. – 24. okt VATN- LOTA 3 - Vatnið – lífsnauðsynleg auðlind - Nytjavatn og vatnsorka á Íslandi - Höf og hafstraumar - Nýting hafsins Kaflí 5 og 12 í kennslubókinni. bls. 124-133, 139-153, 352-359. Horfum á heimildarmynd um mengun í hafi	- Höf og straumar - Sjávarföll - Hringrás vatns-sköpun - Heimildamynd- plastic ocean - <i>Virkjanir</i> - <i>Nærumhverfið og hafið-vandamál</i> - <u>Lotupróf 3</u>
13 - 16	10. nóvember- 5. desember	Dimmisjón 5. des VEÐUR OG GRÓÐURFAR- LOTA 4 • Fellibylir og lofthjúpur jarðar • Vindakerfi jarðar • Loftslag • Gróðurfur Kaflí 6 í kennslubókinni. bls. 160-195.	• Fellibylur • Lofthjúpur jarðar, hæðir og lægðir • Valverkefni- fellibylir og lofthjúpur jarðar • Veðurspá með windy.com • Vindakerfi jarðar • Loftslagsrit • Loftslagsmál • <i>Veðurverkefni</i> • <i>Gróðurfarskort</i> • <u>Lotupróf 4</u>

17 - 19	4. desember- 24. desember	Síðasti kennsludagur 10. des. Námsmatsdagar 11. - 15. des. Sjúkrapróf 15. des. Brautskráning 19. des.	Skráp
---------	------------------------------------	--	-------

Sérreglur áfangans:

Skili nemandi ekki verkefni reiknast einkuninn 0 fyrir verkefnið inn í lokaeinkunn

Ef nemandi þarf að fara úr tíma og er fjarverandi lengur en í 10 mínútur þá er það skráð sem fjarvist (F) fyrir tímann. Nemendur 20 ára og eldri (fæddir 2005 eða fyrr) skulu í upphafi annar gera samning við kennara varðandi mætingu og verkefnaskil. Standi nemandi ekki við samninginn á hann á hættu að verða vikið úr áfanganum.

Námsmat:

Áfanginn er lotubundinn sí matsáfangi þar sem öll vinna nemanda reiknast til einkunnar samkvæmt nánar tilgreindu vægi (sjá fyrir neðan). Reynt verður að fara jafn harðan yfir þau verkefni þar sem fyrirgjöf er ekki að fullu sjálfvirk þannig að nemendur sjái ávallt hve langt á veg þeir eru komnir á hverjum tíma. Í hverri námslotu verða nokkur gagnvirk verkefni, eitt til tvö stærri verkefni og svo lýkur hverri námslotu með lotuprófi. Prófin eru rafræn og með tímamörkum eins og nánar er kynnt við upphaf hvers prófs. Ljúka þarf öllum verkefnum og lotuprófum á tilskildum tíma og ná einkunn fyrir hvert og eitt. Í síðustu kennsluviku verður gefinn kostur á að vinna verkefni úr fyrri lotum sem einhverra hluta vegna kunna að vera óunnin. Einkunn fyrir óunnin verkefni er einkuninn 0, sem reiknast þá inn í lokaeinkunn.

Í áætlun hér fyrir ofan eru stærri verkefni skáletruð, minni verkefni feitletruð og tímaverkefni ekki með sérstakt letur. Tekið er meðaltal af stærri og minni verkefnum en tímaverkefni reiknast hvort þau hafi verið unnin eða ekki. Nemendur fá samt einkunn fyrir tímaverkefni, ef nemandi fær ítrekað lága einkunn fyrir tímaverkefni reiknast það eins og nemandi hafi ekki sett metnað í verkefnið og fær þar af leiðandi lélega einkunn fyrir tímaverkefnin þó svo að hann hafi unnið þau öll.

Námsþáttur	Lýsing á námsmati	Vægi
<i>Stærri verkefni</i>	Nemendur vinna nokkur stærri verkefni yfir önnina.	40%
Minni verkefni	Nemendur vinna nokkur minni verkefni yfir önnina.	25%
Tímaverkefni og virkni og ástundun	Nemendur skila tímaverkefnum í tíma. Metin er einnig virkni og ástundun ásamt mætingu.	10%
<u>Lotupróf</u>	Fjögur stutt rafræn gagnapróf yfir önnina	25%

Kennsluáætlun er sett fram með fyrirvara um breytingar.

Selfossi 18. ágúst, 2025. Brynja Valgeirsdóttir og Sölvi Snær Jökulsson